

Особливості формування соціокультурної ідентичності студентів у технічному ВНЗ

С.Б.ТИМОФІЄВА, І.А.ОСТРОВСЬКИЙ, канд. екон. наук
Харківська національна академія міського господарства

Проблема соціокультурної ідентичності студентів технічного вищого навчального закладу актуалізована сучасним станом інституту освіти в цілому. Соціально-економічні перетворення останнього часу змінили соціальні умови діяльності будь-якого вищого навчального закладу, скорегували його соціальні завдання, внесли зміни у ціннісні орієнтири, уподобання і очікування всіх учасників навчальної діяльності. Треба підкреслити, що ВНЗ – це особливе соціокультурне середовище, де молоді люди не тільки здобувають знання, але і продовжують процеси соціалізації та самоідентифікації.

На наш погляд, між найбільш загальних завдань, що специфічні для підготовки майбутніх інженерів, треба визначити наступні першочергові:

- гуманітаризація навчально-виховного процесу всіх напрямів навчання;
- інтенсифікація культурного життя, насичення її справжніми культурними явищами й надання можливості найбільшому числу студентів, викладачів і співробітників задовольняти свої культурні потреби та культурні запити;
- поєднання зусиль професорсько-викладацького складу, представників технічних, природно-наукових і гуманітарних знань для того, щоб із стін ВНЗ виходили вільні, освічені, професійно підготовлені, добре виховані особи.

Визначимо деякі ключові напрямки позааудиторної культурно-виховної роботи, що сприяють формуванню особистості студента:

- поширення випусковими кафедрами позааудиторного спілкування з своїми студентами для підвищення зацікавленості останніх до обраної професії, відчуття включеності у професійне середовище;
- використання загальноакадемічними кафедрами гуманітарних форм досвіду участі студентів у діяльності інститутів громадянського суспільства, починаючи з внутрішнього самоврядування;
- цілеспрямована пропаганда різних форм спілкування, створення стимулів до інтелектуальної праці в межах обраної професії: конкурси, олімпіади, ігрові види діяльності, змагальність, використання рейтингів і т.д.;
- розробку академічного кодексу поведінки;

- відродження і розвиток традицій, що відображають історію і дух академії, її систему цінностей, повагу до наукових і виробничих традицій, а також до людей, які створювали й розвивали наукову, освітню, матеріальну базу навчального закладу;
- формування іміджу «справжнього студента», який відповідає сьогоденній соціально-економічній та культурній ситуації в країні, постійне виділення і заохочення кращих студентів.

Освітнє середовище в навчальному закладі – це індивідуально-розвиваючий феномен. Воно являє собою виховний простір, що містить освітні, етичні та інші цінності. За участю всіх складових освітнього середовища як частини соціокультурного простору створюються умови для всебічного розвитку майбутнього інженера.